

Stanowisko Nr 15 Konwentu Marszałków Województw RP

z dnia 24 września 2020 roku

w sprawie przekazania mienia związanego z gospodarką wodną, w związku z likwidacją wojewódzkich zarządów melioracji i urzędzeń wodnych

W związku z wejściem w życie z dniem 1 stycznia 2018 r. ustawy Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 310), Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie przejęły reprezentację Skarbu Państwa oraz wykonywanie praw właścicielskich Skarbu Państwa w stosunku do stanowiących własność Skarbu Państwa urzędzeń wodnych. Nowa ustawa Prawo wodne definiuje urządzenia melioracji wodnych w art. 197 ust. 1 jako:

- 1) rowy wraz z budowlami związanymi z nimi funkcjonalnie,
- 2) drenowania,
- 3) rurociągi,
- 4) stacje pomp służące wyłącznie do celów rolniczych,
- 5) ziemne stawy rybne,
- 6) groble na obszarach nawadnianych,
- 7) systemy nawodnień grawitacyjnych,
- 8) systemy nawodnień ciśnieniowych –jeżeli służą celom, o których mowa w art. 195, tj. regulacji stosunków wodnych w celu polepszenia zdolności produkcyjnej gleby i ułatwienia jej uprawy.

Powołując się na powyższe regulacje PGW Wody Polskie odmawiają przejęcia od marszałków województw mostów i przepustów znajdujących się w ciągu dróg rolniczych i prywatnych rolników, a także m.in. rurociągów, kolektorów, śluz wodnych pomimo, że do wejścia w życie nowej ustawy Prawo wodne znajdowały się one w ewidencji prowadzonej przez marszałków. Przedmiotowe mosty, przepusty oraz pozostałe ww. budowle nie stanowią własności samorządów województw. Były wybudowane i utrzymywane ze środków Skarbu Państwa, jako zadanie z zakresu administracji rządowej. Do czasu wejścia w życie ustawy Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r. marszałkowie województw jedynie gospodarowali tym mieniem w imieniu Skarbu Państwa jako właściciela mostów, przepustów i ww. budowli.

Odmowa przejęcia ww. mienia przez PGW Wody Polskie dokonywana jest poprzez zwrot niepodpisanych przekazanych dyrektorom regionalnych zarządów gospodarki wodnej Wód Polskich protokołów PT w których pojawiły się ww. pozycje oraz poprzez zwrot podpisanych PT jednakże ze skorygowaną wartością przekazanego majątku o pozycje, których Wody Polskie odmówiły przejęcia. Na zasadach określonych nową ustawą Prawo wodne, na podstawie art. 528 ust. 1 marszałkowie województw zobowiązani byli do przekazania **całości** posiadanego mienia Skarbu Państwa będącego w ich dyspozycji do dnia 31 grudnia 2017 roku do PGW WP **bez uprzedniej jego kwalifikacji**. Jednoznacznym jest, iż PGW WP przejęły reprezentację Skarbu Państwa do każdego majątku, który dotychczas podlegał marszałkom województw, w tym w stosunku do wód i urządzeń istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa, służących polepszeniu zdolności produkcyjnej gleby i ułatwieniu jej uprawy. Marszałkowie województw nie mogli przed dniem 31 grudnia 2017 roku dokonać kwalifikacji posiadanego mienia i uznać że konkretne urządzenie wodne jako służące celom rolniczym powinno być przekazane do starosty, albowiem przepisy nowej ustawy Prawo wodne, które umożliwiłyby taką kwalifikację jeszcze nie obowiązywały. Nowy podział urządzeń wodnych i podział kompetencji wprowadzony został z dniem 1 stycznia 2018 roku wówczas, kiedy marszałek województwa nie posiadał już żadnych uprawnień do reprezentacji Skarbu Państwa w zakresie gospodarki wodnej. Ocena niezbędności, funkcji lub związku z gospodarką wodną na podstawie Prawa wodnego została zastrzeżona dla nowego podmiotu reprezentującego Skarb Państwa.

Samorządy województw nie są uprawnione do dalszego gospodarowania tym mieniem, gdyż marszałkowie województw utracili z dniem 1 stycznia 2018 r. wszelkie kompetencje do gospodarowania mieniem Skarbu Państwa w zakresie gospodarki wodnej. Mosty, przepusty, rurociągi, kolektory, śluzy wodne znajdujące się do dnia 31 grudnia 2017 r. w ewidencji urządzeń melioracji wodnych prowadzonych przez marszałków województw, w związku z wejściem w życie nowej ustawy Prawo wodne, uzyskały status innego mienia związanego z gospodarką wodną i zgodnie z art. 212 ust. 1 ustawy Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r. powinny przejść w gospodarowanie starostów powiatów. Nie ma jednak w ustawie Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r. przepisu dającego podstawę prawną do przekazania ww. urządzeń na rzecz starostów. Zdarzały się sytuacje, gdzie starostowie wykorzystywali tę lukę prawną i odmawiali przejęcia ww. mienia.

W związku z art. 197 ustawy Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r. postuluje się o doprecyzowanie w przedmiotowej ustawie zapisów dot. przejścia mostów, przepustów i innych ww. budowli do PGW Wody Polskie lub w związku z art. 11 ustawy o gospodarce nieruchomościami z dnia 21 sierpnia 1997 r. (Dz. U. z 2020 poz. 65 z późn. zm.) o zobowiązanie właściwych starostów do ich przejęcia.

Zaistniały spór kompetencyjny w przedmiocie odmowy przyjęcia przez PGW WP wybranych składników mienia i brak jego dalszego przekazania przez **jednostkę, która obecnie ustawowo nim dysponuje podmiotowi reprezentującemu Skarb Państwa** powoduje sytuację, w której to marszałek województwa w prowadzonej ewidencji księgowej posiada majątek, w stosunku do którego nie ma praw, a którego wyksięgowanie regulują przepisy ustawy o rachunkowości. Odmowa przyjęcia sklasyfikowanego jako zbędny dla celów statutowych majątku przez PGW WP uniemożliwia zatem jego wyksięgowanie z ewidencji księgowej marszałka od strony obowiązujących przepisów finansowych z zachowaniem określonych w przytoczonej ustawie zasad i zakończenie likwidacji wojewódzkich zarządów melioracji i urządzeń wodnych.

Elżbieta Anna Polak
Przewodnicząca Konwentu
Marszałków Województw RP

podpisano certyfikowanym podpisem elektronicznym

Stanowisko kieruje się do:

1. Pana Marka Gróbarczyka – Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej,
2. Pana Przemysława Dacy – Prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.